

Tyfoid- och paratyfoidfeber, patientinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är tyfoid- och paratyfoidfeber?

Tyfoid- och paratyfoidfeber är sjukdomstillstånd som orsakas av speciella typer av tarmbakterien salmonella. Symtomen är vanligen hög feber, allmänpåverkan och ibland diarréer. Man kan också bära på smittan utan att ha några symtom alls. Infektionen behandlas som regel med antibiotika.

Hur blir man smittad och när är man smittsam?

Vanligen blir man smittad genom förorenad mat eller dryck. Bakterierna dör vid upphettning, varför mat som är väl kokt eller stekt som regel inte utgör någon risk. Tänk på att redan tillagad mat åter kan förorenas från t.ex. köksredskap och skärbrädor som inte är rengjorda. Bakterien överlever djupfrysning. De flesta har smittats utomlands.

Smitta från person till person kan förekomma genom t.ex. förorenade fingrar efter toalettbesök. Det är därför viktigt att vara noga med hand- och toaletthygien. Arbetar du inom vård/omsorg eller med livsmedel är det särskilt viktigt att du stannar hemma tills diarréerna har upphört och avföringen är normal.

Genom att följa nedanstående förhållningsregler och hygienråd kan den som är besvärsfri oftast vara i arbete eller skola. För vissa yrken krävs dock omplacering eller avstängning till dess du bedömts som smittfri.

Vad ska du tänka på för att inte smitta andra? Förhållningsregler och hygienråd:

- Du ska inte arbeta när du har diarré.
- Tvätta händerna ordentligt efter toalettbesök, innan du hanterar livsmedel och före måltid.
- Använd flytande tvål och egen handduk eller engångshandduk.
- Håll toalettstol och tvättställ rengjorda.
- Om blöjbarn är smittbärare, tvätta händerna noga efter blöjbyten. Håll skötbordet väl rengjort. Använda blöjor paketeras i plastpåse, som slängs med vanliga sopor.
- Du ska inte bada i pool/bassäng så länge du har diarré.
- Barn får inte gå till förskolan förrän de lämnat tre avföringsprov utan tyfoid- eller paratyfoidbakterier.
- Arbetar du med oförpackade livsmedel är du enligt europeisk livsmedelslagstiftning skyldig att omedelbart meddela din arbetsledare om din smitta.

Personer inom följande riskyrken är skyldiga att lämna tre avföringsprover och de ska omplaceras eller avstängas tills de bedöms vara smittfria av sin läkare:

- De som yrkesmässigt bereder eller hanterar oförpackade livsmedel
- De som yrkesmässigt vårdar spädbarn eller patienter med kraftigt nedsatt immunförsvar

Tyfoid- och paratyfoidfeber är så kallade allmänfarliga sjukdomar enligt smittskyddslagen. Du är därför skyldig att följa de förhållningsregler din läkare ger dig och att medverka vid smittspårning som syftar till att hitta smittkällan eller andra personer som kan ha blivit smittade. Du kan begära att smittskyddsläkaren i ditt län omprövar förhållningsreglerna. Innan en sådan prövning är klar måste du följa de regler som du fått.